

ข้าว (*Oryza sativa* L.)

(1) เลขที่คำขอ : 109/2549 วันที่ยื่นคำขอ : 20 มิถุนายน 2549

(2) ชื่อผู้ขอ : กรมการข้าว

(3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : สุพรรณบุรี 3

(4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืชใหม่ :

ข้าวพันธุ์ สุพรรณบุรี 3 เป็นข้าวเจ้าที่ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างลูกผสมกลับครั้งที่ 2 (BC₂) ของ Basmati370*3/กข7 เป็นพันธุ์แม่ กับพันธุ์ IR68 เป็นพันธุ์พ่อที่ศูนย์วิจัยข้าวสุพรรณบุรี ในฤดูนาปรัง พ.ศ. 2533 ปลูกคัดเลือกข้าวพันธุ์ผสมชั่วที่ 2-6 แบบหมู่ (bulk) และแบบสืบตระกูล (pedigree) ในฤดูนาปี พ.ศ. 2533 ถึง ฤดูนาปี พ.ศ. 2535 ได้พันธุ์ สุพรรณบุรี 3

(5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

ข้าวพันธุ์ สุพรรณบุรี 3 เป็นข้าวเจ้าที่ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างลูกผสมกลับครั้งที่ 2 (BC₂) ของ Basmati370*3/กข7 เป็นพันธุ์แม่ กับพันธุ์ IR68 เป็นพันธุ์พ่อที่ศูนย์วิจัยข้าวสุพรรณบุรี ในฤดูนาปรัง พ.ศ. 2533 ปลูกคัดเลือกข้าวพันธุ์ผสมชั่วที่ 2-6 แบบหมู่ (bulk) และแบบสืบตระกูล (pedigree) ในฤดูนาปี พ.ศ. 2533 ถึง ฤดูนาปี พ.ศ. 2535 จนได้พันธุ์ สุพรรณบุรี 3 นำเข้าศึกษาพันธุ์ เปรียบเทียบผลผลิตภายในสถานี ทดสอบความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูข้าวที่สำคัญ ตรวจสอบคุณภาพของเมล็ดทางกายภาพและทางเคมี ที่ศูนย์วิจัยข้าวสุพรรณบุรี ในฤดูนาปรัง พ.ศ. 2536 ถึง ฤดูนาปรัง พ.ศ. 2540 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตระหว่างสถานีที่ ศูนย์วิจัยข้าวสุพรรณบุรี ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตปทุมธานี ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตระยอง และศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตราชบุรี ทดสอบความต้านทานโรคและแมลงที่สำคัญ คือ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยจักจั่นสีเขียว เพลี้ยกระโดดหลังขาว โรคไหม้ และโรคขอบใบแห้ง และทดสอบคุณภาพเมล็ดทางเคมีและกายภาพ ในฤดูนาปี พ.ศ. 2540 ถึง ฤดูนาปี พ.ศ. 2546 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตในนาราชบุรี ทดสอบการตอบสนองต่อปุ๋ยไนโตรเจน ปลูกศึกษาเสถียรภาพการให้ผลผลิตในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ในฤดูนาปี พ.ศ. 2543 ถึง พ.ศ. 2546 ส่งเมล็ดพันธุ์ไปทดสอบความต้านทานต่อโรคไหม้และแมลงเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ที่กลุ่มงานวิจัยโรคข้าวและธัญพืชเมืองหนาว กองโรคพืชและจุลชีววิทยา และกลุ่มงานวิจัยแมลงศัตรูข้าวและธัญพืชเมืองหนาว กองกีฏและสัตววิทยา ในฤดูนาปรัง พ.ศ. 2547 ศูนย์วิจัยข้าวสุพรรณบุรี และศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ได้ผลิตเมล็ดพันธุ์ดักหรือพันธุ์คัดล่วงหน้า (anticipated breeder seed) และเมล็ดพันธุ์คัด (breeder seed) ในฤดูนาปี พ.ศ. 2544 – ฤดูนาปรัง พ.ศ. 2547

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

- ลักษณะทรงกอ** กอตั้ง ขนาดของเส้นผ่าศูนย์กลางของลำต้น ปานกลาง 6-8 มม.
ความสูงของลำต้นปานกลางมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 100-120 ซม.
- ลักษณะของใบ** บนแผ่นใบมีขนมาก รูปร่างของลิ้นใบมีปลาย 2 แฉก กาบใบสีเขียว ใบธงมีมุมตั้งตรง
- ลักษณะดอก** จำนวนวันตกกล้าถึงออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ ปานกลาง 81-110 วัน
มียอดเกสรเพศเมียสีขาว
- ลักษณะรวง** จำนวนรวงเฉลี่ย 11 รวงต่อกอ การโผล่พื้นของรวง โผล่พื้นพอดี ลักษณะรวงปานกลาง
การร่วงของเมล็ดร่วงน้อย อายุเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 120 วัน ความยาวของรวงเฉลี่ย 26 ซม.
น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด เฉลี่ย 28.9 กรัม เปลือกเมล็ดมีสีฟาง
- ลักษณะเมล็ด** ชนิดข้าวสารเป็นข้าวเจ้า รูปร่างข้าวกล้องเรียวยาว มีปริมาณอมิโลส
ที่ความชื้น 14 เปอร์เซ็นต์เฉลี่ย 28.0 เปอร์เซ็นต์ ข้าวไม่มีกลิ่นหอม

ข้าวพันธุ์สุพรรณบุรี 3